

Feest

VAN HERKENNING

Museumverhalen voor ouderen

Jaarverslag 2018

Voorwoord

De belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar zijn onmiskenbaar de toename van het aantal vrijwilligers, de stijging van het aantal bijeenkomsten, de activiteiten van de werkgroep 'Meedoen is Meetellen' en de eindconferentie daarvan en het verschijnen van de krant "Zeeuws Weerzien".

Als bestuur stemt het ons enorm dankbaar dat we mogen werken met zoveel enthousiaste vrijwilligers en dat ons werk zoveel weerklank vindt in de provincie.

Ons werk verandert ook. Het project 'Meedoen is Meetellen' heeft zich sterk gericht op eenzame ouderen en mensen met een beginnende dementie thuis. Het is moeilijk deze groep te bereiken, omdat beginnende dementie als gevolg heeft dat mensen minder makkelijk sociaal functioneren. Als iemand deze groep kan bereiken, dan zijn het onze vrijwilligers: zij zijn immers generatiegenoten, die het best kunnen invoelen hoe het is om geconfronteerd te worden met de beperkingen en problemen die mensen met beginnende dementie en hun partners tegenkomen.

Met elkaar blijven we actief zoeken naar nieuwe wegen om de sociale inbedding van mensen met een beginnende dementie op een respectvolle en sociaal warme manier te bevorderen. Wij willen een inclusieve samenleving zijn. Wij doen het voor "die twinkeling in de ogen", want dan weet je zonder woorden dat er genoten wordt.

Rob Bakker, voorzitter

1. De overkoepelende organisatie: Stichting Feest van herkenning

1.1. Algemene gegevens

Gegevens van de stichting

KvK 613221419

RSIN /fiscaal identificatienummer 8542 96 414

ANBI status

IBAN NL 05 RABO 0191866741

Het **bestuur** bestaat uit:

Rob Bakker, voorzitter

Jan Sinke, penningmeester

Sylvia van Dam Merrett – van Lynden, secretaris

Ina Magermans – Weemaes, algemeen bestuurslid en contact musea

Alice Beernink, algemeen bestuurslid en ‘Feest van Muziek’

Er hebben 458 herinneringsbijeenkomsten plaats gevonden, waarvan 413 betaald door de aanvrager en 45 door ons betaald (FvH: 4, MIM: 29, EDEF: 12). 72 van deze bijeenkomsten zijn betaald in 2017.

Er hebben 90 zangbijeenkomsten plaats gevonden (waarvan 37 betaald door de aanvrager en 7 betaald in 2017).

Per 31 december 2018 leiden 67 vrijwilligers de herinneringsbijeenkomsten (FvH) en 18 vrijwilligers de muziekbijeenkomsten (FvM) in heel Zeeland.

Betaalde krachten: 0

Sponsors 2018

Bestuur der Godshuizen

DELTA Zeeland Fonds

Fonds Nuts Ohra (MIM)

Frits Lensvelt Stichting

Oranjefonds (EDEF)

Rabobank Walcheren/Noord-Beveland

Stichting Bevordering Zorg Schouwen-Duiveland

Stichting Boone

Diversen

Samenwerkende organisaties

Allévo

Cedrah

Cederhof (Dementievriendelijk Kapelle)

Eilandzorg Schouwen-Duiveland

Gors

Het Toerenhuis

Landgoed Rijckholt

Odensehuis Zeeland

Serviceflat De Schakel

Schutse Zorg Tholen

SMWO, Maatschappelijk werk en Welzijn Oosterschelde

Stadstuin Goes
Stichting Ouderenzorg Kapelle
Stichting Ouderenzorg Noord-Beveland
Stichting ZorgSaam Zorggroep Zeeuws-Vlaanderen
SVRZ
WvO Zorg
Zeeuws woongenot
Zorgboerderij Bouwlust
Zorgboerderij De Notenhoeve
Zorgboerderij De Stelle
Zorggroep Ter Weel
Zorgstroom

Voor het reminiscentieproject

Fruitteeltmuseum (Kapelle)
Het Warenhuis, Museum Land van Axel (Axel)
Historisch Museum De Bevelanden (Goes)
Museum De Burghse Schoole (Burgh-Haamstede)
Museum Hulst (Hulst)
Museum Schooltijd (Terneuzen)
Museum Veere (Veere)
Polderhuis Westkapelle Dijk- en Oorlogsmuseum (Westkapelle)
Stadhuismuseum (Zierikzee)
Museum Scheldewerf 'de Oude Verbandkamer' (Vlissingen)
Streek- en landbouwmuseum Goemanszorg (Dreischor)
Streekmuseum De Meestooft(St. Annaland)
Terra Maris, museum voor Natuur en Landschap (Oostkapelle)
Visserijmuseum (Breskens)
Vlaams Erfgoed (Groede)

1.2. Bestuur

Het bestuur vergaderde twee keer. Verder overleg vond regelmatig plaats per e-mail. Het bestuur werd uitgebreid met twee nieuwe leden: Jan Sinke (penningmeester) en Alice Beernink (voorheen adviseur). Belangrijke punten waren het goedkeuren van de jaarstukken, het bewaken van de verschillende projecten en het organiseren van vrijwilligersbijeenkomsten. Er werd extra aandacht besteed aan PR/communicatie.

1.3. Vrijwilligersbijeenkomsten

In het kader van MIM vonden er verschillende bijeenkomsten plaats om de vrijwilligers op de hoogte te houden van de ontwikkelingen van het project.

De grote vrijwilligersbijeenkomst vond plaats op 14 december in Terneuzen. Het thema van deze bijeenkomst was het (nog beter) omgaan met diverse groepen.

1.4. Communicatie

Algemeen

Binnen de werkgroep MIM heeft een speciaal hiervoor aangetrokken vrijwilliger met een professionele achtergrond in communicatie, gezorgd voor verbetering en intensivering van interne en externe communicatie. Ook is er een begin gemaakt aan het ontwikkelen van een

communicatieplan. Het bestuur heeft eind oktober besloten om geen professionele (betaalde) communicatiemedewerker aan te trekken.

Interne communicatie

Om de vrijwilligers te blijven informeren over de snelle ontwikkelingen van het MIM project, is een maandelijkse nieuwsbrief uitgebracht.

Externe communicatie

Het bestuur heeft besloten om voorlopig twee websites te handhaven.

De stichting kwam veelvuldig in het nieuws, waardoor de naamsbekendheid enorm is toegenomen.

Gesprekken en presentaties

In het kader van MIM zijn, gedurende het hele jaar, veel gesprekken gevoerd met allerlei organisaties in Zeeland. Een aantal vrijwilligers gaven presentaties voor vrouwenverenigingen, kerkelijke organisaties en service clubs. Jan Louwerse leidde weer een aantal bijeenkomsten in basisscholen (met een aantal mensen met dementie en de koffer 'Dagelijks leven tijdens WO2) en een bijeenkomst voor 20 studenten van de praktijk opleiding ouderen.

1.5. AVG

In het kader van de AVG is dit jaar een Privacy statement opgesteld. Alle vrijwilligers zijn hiervan op de hoogte gebracht. Nieuwe vrijwilligers ontvangen de gemaakte afspraken tijdens hun training.

De privacy statement wordt jaarlijks in januari als bijlage met de nieuwsbrief verspreid.

2. Het reminiscentieproject (FvH)

2.1. Regio coördinatoren en regio overleggen

Het afgelopen jaar is de stichting enorm gegroeid.

Het team van regiocoördinatoren is verbreed: in sommige regio's zijn de taken verdeeld.

Toos van der Veer (Schouwen-Duiveland) en Jan Louwerse (Walcheren) legden aan het eind van het jaar hun taak als regio coördinator neer.

De regio overleggen hebben als doel de band tussen de vrijwilligers te versterken, knelpunten te bespreken, koffers te actualiseren en nieuwe koffers te presenteren.

In iedere regio vonden er één of meerdere bijeenkomsten plaats. De projectleider woonde de regio overleggen bij namens het bestuur.

2.2. Reminiscentie bijeenkomsten

In 2018 hebben er 458 bijeenkomsten plaats gevonden. De enorme groei (2017: 338) heeft o.a. te maken met de bijeenkomsten die door de projecten MIM en EDEF werden georganiseerd en de vergroting van de naamsbekendheid als gevolg van de grote aandacht in de media. We ontvingen hierdoor ook veel nieuwe aanvragen van locaties van zorginstellingen (gedeeltelijk via de website).

2.3. Vrijwilligers

Vrijwilligers

Dit jaar mochten we 26 nieuwe vrijwilligers welkom heten (Schouwen-Duiveland: 4, Walcheren: 7, Zeeuws-Vlaanderen: 9, Zuid-Beveland: 6).

Op één vrijwilliger na, werd het team van Tholen bereid gevonden om de draad weer op te pakken.

We namen afscheid van 5 vrijwilligers.

Training

Het groot aantal nieuwe vrijwilligers heeft als gevolg gehad dat het trainingsprogramma is aangescherpt en verbeterd. Er hebben zes trainingssessies plaats gevonden in Geersdijk (10 januari, 28 maart, 26 april, 26 juli, 26 september en 14 november). Ook is er een beter inwerktraject ingesteld. De 'oude' vrijwilligers hielpen ook om de nieuwe vrijwilligers te begeleiden en in te werken.

Kwaliteitsbewaking

Wanneer we merken dat vrijwilligers ergens tegenaan lopen, is dit de aanleiding om een onderwerp aan te pakken tijdens de grote vrijwilligersbijeenkomsten. De bijscholingsdagen hebben ook het karakter van een feestelijke ontmoeting voor de hele groep vrijwilligers (zie vrijwilligersbijeenkomsten).

Sylvia woonde een cursus bij over samenwerking met de gemeente, 'Creatieve intervisie voor vrijwilligerscoördinatoren' en, samen met Rina 'vrijwilligers en verandering'. De cursus 'Creatieve intervisie voor vrijwilligerscoördinatoren' werd, op aanvraag van de groep, nog een keer gegeven, met nadruk op de werkwijze. Hieruit is een blijvende groep ontstaan die het komende jaar weer bij elkaar zal komen om elkaar te ondersteunen.

2.5. Communicatie

Folder

In het kader van MIM is nieuw foldermateriaal ontworpen. De basisinformatie staat op een ‘kofferomslag’ waar, na behoefte, foldermateriaal kan worden ingestopt.

Uitnodigingen

Voor de MIM bijeenkomsten is een kleine (A5) flyer ontworpen die per bijeenkomst wordt aangepast.

Website

Op de website zijn alle bijeenkomsten en beschikbare koffers te vinden. De agenda wordt wekelijks bijgehouden. Er wordt ook veel aandacht besteed aan scholingsmateriaal, waaronder veel links naar andere organisaties en films.

Facebook

Op facebook staan verslagen van bijeenkomsten, foto’s (voor zover mogelijk), worden giften en gezochte voorwerpen vermeld.

2.6. Koffers

Het bijhouden van de koffers is een steeds terugkomende en intensieve bezigheid: bijhouden van de eigenaren (een deel van de voorwerpen bestaat uit bruiklenen van de 13 deelnemende musea), verwijderen van voorwerpen die geen respons opleveren of te oud zijn en aanvullen met sprekende voorwerpen. Naast bruiklenen van musea krijgen we steeds vaker voorwerpen aangeboden.

Op Walcheren zijn nieuwe koffers samengesteld: ‘Natuur’, ‘Vervoer’ en ‘Speelgoed’, in Zeeuws-Vlaanderen zijn alle koffers verdubbeld en nieuwe koffers samen gesteld: . Op Zuid-Beveland zijn een koffer ‘Ambachten & gereedschap’ en ‘Winkel van Sinkel’ samengesteld.

3. Het muziekproject Feest van Muziek

3.1. Organisatie

Alice Beernink coördineert dit project. Het aantal vrijwilligers en de wijze van werken maken het aantrekken van regio coördinatoren nog niet nodig.

3.2. Zang- en muziekbijeenkomsten

Er hebben 90 zang- en muziekbijeenkomsten plaats gevonden.

3.3. Vrijwilligers

Algemeen

In 2018 is wederom gebleken dat het zowel voor de organisatie als de vrijwilliger een juiste werkwijze is om voor vaste duo’s op één of twee vaste locaties te kiezen. Hierdoor kan de vrijwilliger een band opbouwen en het repertoire aanpassen aan de muziekvraag van de deelnemers. De coördinator helpt bij het vormen van duo’s en legt contact met een geschikte

zorgorganisatie in de regio. De vrijwilligers maken zelf vervolgafspraken. Dit gebeurt in overleg met de coördinator, die de afspraken bijhoudt op de website. Ook zijn er veel nieuwe aanvragen van zorgorganisaties voor Feest van Muziek, helaas te veel om aan de vraag te voldoen.

Nieuwe vrijwilligers

Het afgelopen jaar mochten we 14 vrijwilligers welkom heten. We namen afscheid van 8 vrijwilligers.

Training

Er vonden drie trainingsbijeenkomsten plaats voor nieuwe vrijwilligers: op 26 april in Zeeuws Vlaanderen (De Baeckermat), op 22 mei en 14 november op Landgoed Rijkholt in Geersdijk.

Er is een basiscursus dementie ontwikkeld voor vrijwilligers van zowel Feest van Herkenning als Feest van Muziek. Daarnaast worden de vrijwilligers van FvM apart getraind in het werken met muziek en zang activiteiten. Deze scholing wordt op maat aangeboden gezien de diversiteit in achtergrond (beginsituatie) van de vrijwilliger. Er worden “populaire” zangbijeenkomsten georganiseerd maar ook wordt er aandacht besteed aan het gebruik van specifieke instrumenten bij mensen met dementie in een verder gevorderd stadium.

Tijdens de vrijwilligersbijeenkomst van 14 december werd, op aanvraag van de vrijwilligers, aandacht besteed aan inhoudelijke verdieping en mogelijkheden binnen muziekactiviteiten.

3.4. Communicatie

Naast een folder voor zorg- en welzijnsorganisaties, wordt een flyer voor het werven van vrijwilliger continue verspreid in bibliotheken, huisartspraktijken, supermarkten enz. Omdat het nog steeds erg moeilijk is om geschikte vrijwilligers te vinden, zijn we dit jaar op zoek gegaan naar andere manieren om de flyer te verspreiden. Bij wijze van experiment hebben we 3 keer deelgenomen aan (zomer, kerst) markten. Dit heeft 2 nieuwe vrijwilligers opgeleverd.

In augustus heeft de pers in Zeeuws Vlaanderen aandacht besteed aan FvM (via het MIM project). Dit heeft voor FvM 4 nieuwe vrijwilligers opgeleverd. Dat betekent dat met name in de regio (Oost) Zeeuws Vlaanderen FvM gegroeid is.

In september heeft FvM deelgenomen aan de vrijwilligers markt in Vlissingen, dit heeft geen nieuwe vrijwilligers opgeleverd.

In september is er een korte film opgenomen voor FvM in Villa Rittenborgh in Middelburg (in het kader van de eindconferentie van MIM).

3.5. Materiaal

Er zijn dit jaar weer instrumenten aangeschaft met de nadruk op specifieke instrumenten voor mensen met dementie in een verder gevorderd stadium.

Materiaal voor het maken van liedjesboeken is ter discussie gesteld omdat in de praktijk blijkt dat deelnemers deze steeds moeilijk kunnen hanteren, dit zal in 2019 verder aandacht krijgen tijdens scholing van vrijwilligers.

3.6. Verdere ontwikkelingen

In 2018 is er een aantal keren advies gevraagd door een SVRZ zorgorganisatie in Middelburg over het aanbieden van zang- en muziekactiviteiten voor jonge mensen met dementie.

Er zijn gesprekken geweest met de gemeente Veere en de Zeeuwse Muziekschool voor eventuele samenwerking op het gebied van scholing van vrijwilligers. FvM heeft haar kennis aangeboden naar aanleiding van het project Radio Geluk waar de Zeeuwse muziekschool een subsidie voor heeft ontvangen. Helaas is er tot op heden nog geen reactie van zowel de Zeeuwse Muziekschool als de gemeente Veere om tot actie te komen.

4. Project ‘Meedoen is meetellen - Het delen van herinneringen als middel voor ouderenparticipatie’ (MIM)

4.1. Aanleiding

In 2015 heeft het Fonds Nuts Ohra een programma in het leven geroepen dat onder de naam ‘Meer Veerkracht, Langer Thuis’ eenzame, thuiswonende ouderen in staat wil stellen zo lang mogelijk zelfstandig en op een prettige manier thuis te wonen. In samenwerking met de afdeling Metamedica van de VUmc hebben we een aanvraag ingediend die eind juni 2017 werd gehonoreerd (€ 100.000). Met dit project wilden we thuiswonende oudere mensen onze activiteit aanbieden en nieuwe enthousiaste vrijwilligers voor de stichting werven. Het delen van herinneringen werd hierbij ingezet als middel om mensen met elkaar in contact te brengen.

4.2. Werkgroep

Vanuit de werkmethode van de VUmc (participatief onderzoek) is een werkgroep gevormd vanuit onze vrijwilligers. Deze werkgroep heeft een jaar lang intensief onderzocht (23 bijeenkomsten) hoe we ons doel konden bereiken. Dit heeft geleid tot veel nieuwe contacten en 41 bijeenkomsten op nieuwe locaties waaronder een serviceflat, stadstuin, Zonnebloem en 8 musea en 50 nieuwe vrijwilligers voor de stichting. Ca. 530 ouderen woonden de bijeenkomsten bij, 29 vrijwilligers van de stichting waren uiteindelijk bij het project betrokken.

4.3. Zeeuws Weerzien

Een ‘project binnen het project’ was het uitbrengen van een herinneringskrant, ‘Zeeuws Weerzien’, die in een oplage van 50.000 door de hele provincie is verspreid. Onder de leiding van Hanneke is een werkgroep van professionals gevormd die de krant belangeloos hebben mogelijk gemaakt. De krant sloeg in als een bom. Er hebben 8 bijeenkomsten in musea plaatsgevonden. Na ruim overleg met het bestuur en betrokken partijen, is besloten om een aparte stichting op te richten voor de continuïteit van de krant. De link met FvH blijft bestaan in de vorm van een pagina per uitgave. Zeeuws Weerzien blijft voorlopig gebruik maken van de website van FvH.

4.4. Eindconferentie

Op 31 oktober 2018 vond een grote conferentie plaats in Middelburg, waar de bevindingen van het onderzoek werden gepresenteerd. 170 mensen van een groot scala aan organisaties was hierbij aanwezig, waarvan 20 zich presenteerden tijdens een geanimeerd informatiemarkt. Speciaal voor de conferentie heeft Studio Haak & Visser een aantal films gemaakt. Deze zijn te zien op onze website, zo ook het eindrapport van de VUmc.

5. Project ‘Elke Dag een Feestje’

Toen bekend werd dat we niet door de tweede ronde waren gekomen van het programma ‘Samen Ouder’, kregen we toch op 13 december 2017 het bericht dat het Oranjefonds ons project ‘Elke Dag een Feestje’ met € 10.000 wilde steunen voor een periode van twee jaar. Het project was gericht op het bereiken van thuiswonende ouderen met beginnende dementie en hun partner (mantelzorger). Een pilot in samenwerking met de gemeente Noord-Beveland, waarbij de doelgroep specifiek werd benoemd, heeft weinig resultaten opgeleverd. We zijn tot de conclusie gekomen dat thuiswonende ouderen met dementie niet hierop aangesproken willen worden. In overleg met het Oranjefonds is besloten om € 5.000 te weiden aan een vervolg van ‘Zeeuws Weerzien’. Hiermee koopt FvH een pagina in de 5 volgende uitgaven. Dit blijkt een uitstekend middel te zijn om de doelgroep van EDEF/MIM te bereiken.

Sylvia van Dam Merrett en Alice Beernink, maart 2018

Bijlage 1: aandacht in de media

‘Vrijwilligers gezocht’ advertenties en radio:

- In Zeeuws Vlaanderen: Zeeuws Vlaams Advertentieblad, Schelde Expres, Rondje West (Zeeuws Vlaanderen), interview Radio Zeeland en verhaal op Radio Zeeland ingesproken bij ‘Goede Morgen Zeeland’ en Ziekenomroep ‘De Honte’ (4 juli) werd Ina een uur lang (met muziek tussendoor) geïnterviewd.
- Op Walcheren: Radio Walcheren (23 april), Faam 16 mei (1/2 pagina)
Op Schouwen- Duiveland: Wereldregio

‘Zeeuws Weerzien’

PZC (20 augustus, 21 augustus + 1 groot artikel in Zeeuwse editie)

Omroep Zeeland (20 augustus)

<https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/107706/Zeeland-is-een-krant-rijker-Zeeuws-Weerzien>

<https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/107707/Zeeland-wordt-wakker-koe-doodt-jongen-7-auto-in-kanaal-en-speciale-krant-voor-ouderen>

<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/herinneringskrant-is-een-prachtig-initiatief~a92aa5f9/>

Nieuwsbrief SCEZ september

Op Facebook gingen we van ca. 200 naar 1.000 volgers!

Eindconferentie

PZC (1 november) <https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/vrijwilligerswerk-geeft-ouderen-veerkracht-terug~ac89a3bb/>, FAAM en BODE (7 november).

Bijlage 2: Bijzondere bijeenkomsten georganiseerd door MIM

24 april	regio coördinatoren in Wijkcentrum Palet (Middelburg)
25 april	AnnaZorgt (Sint-Annaland), bijeenkomst voor omwonenden
28 mei	Ter Weel Goes (Goes), bijeenkomst voor omwonenden
29 mei	focusgroep Middelburg, Hof van Buren
29 mei	Hof Mondriaan, bijeenkomst voor omwonenden
30 mei	focusgroep Zierikzee
31 mei	focusgroep Baarland
1 juni	focusgroep Axel
12 juni	Zonnebloem in Museum Het Warenhuis (Axel)
13 juni	Happy Hour in Serviceflat De Schakel (Goes)
9 augustus	Vorsvliet ('s Gravenpolder) activiteit voor bewoners van appartementen
10 augustus	De Kraayert (Lewedorp) activiteit voor bewoners van de appartementen
1 september	Aan-Z 'Meet & Greet' (Sas van Gent)
12 september	AnnaZorgt (Sint Annaland), koffieochtend voor bewoners
17 september	Fruitteeltmuseum (Kapelle)
17 september	Stadhuismuseum (Zierikzee)
18 september	Museum De Bevelanden (Goes)
20 september	SMWO vrijwilligerspunt Goes (Goes)
24 september	Museum Het Warenhuis (Axel)
24 september	Streekmuseum De Meestof (Sint-Annaland)
25 september	Museum Scheldewerf (Vlissingen)
25 september	Museum Goemanszorg (Dreisor)
15 oktober	De Zwake bijeenkomst voor mensen van buiten en bewoners
22 oktober	Vrijwilligers Zonnebloem Terneuzen
31 oktober	eindconferentie MIM
7 november	Annazorgt (Sint Annaland)
8 november	Fruitteeltmuseum, KBO Kwadendamme (Kapelle)
14 november	Ouderen sociëteit van Burgh (Burgh-Haamstede)
19 november	De Zwake in de Babbelaar ('s Gravenpolder)
21 november	Partycentrum Schoudee (Wemeldingen) Dementievriendelijk Kapelle
6 december	kerkkoffie in Oostkapelle met de krant
7 december	Fruitteeltmuseum (Kapelle)
7 december	Terra Maris (Oostkapelle)
11 december	De Wemel (Kapelle), Dementievriendelijk Kapelle
20 december	Dorpshuis Schore, Dementievriendelijk Kapelle

Bijzonder bijeenkomsten georganiseerd door EDEF

25 april	Dorpshuis De Stadsweide (Kortgene)
23 mei	Dorpshuis De Stadsweide (Kortgene)
20 juni	Dorpshuis De Stadsweide (Kortgene)
13 november	Ouderensoos (Meliskerke)